

Maantieto 8 Arvioitavat tavoitteet	5	6-7	8	9-10
MAANTIETEELLINEN TIETO JA YMMÄRRYS				
T1 Oppilas syventää jäsentyneen karttakuvan hahmottamista maailmasta.	Oppilas hahmottaa Suomen tai Euroopan ja maapallon karttakuvaa vain osittain. Oppilas tietää yksittäisten kohteiden sijainnin ja nimistön.	Oppilas hahmottaa yleisellä tasolla Suomen tai Euroopan sekä muun maapallon karttakuvan sekä tietää joidenkin kohteiden sijainnin ja nimistön.	Oppilas hahmottaa Suomen tai Euroopan sekä muun maapallon karttakuvan peruspiirteet sekä tietää keskeisten kohteiden sijainnin ja nimistön.	Oppilas hahmottaa Suomen tai Euroopan sekä muun maapallon karttakuvan ja osaa sijoittaa ja nimetä keskeiset kohteet kartalle.
T2 Oppilas tutkii luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä ja vertailee luonnonmaisemia Suomessa tai muualla maapallolla.	Oppilas hahmottaa yksittäisiä piirteitä Maan planetaarisuudesta ja sen vaikutuksista. Oppilas hahmottaa yksittäisiä maapallon kehiin ja vyöhykkeisiin vaikuttavia piirteitä. Oppilas tunnistaa yksittäisiä luonnonmaisemia Suomessa tai Euroopassa ja muualla maapallolla.	Oppilas hahmottaa yleispiirteisesti Maan planetaarisuutta ja sen vaikutuksia vuorokauden- ja vuodenaikojen vaihteluun sekä hahmottaa joitakin maapallon kehiin ja vyöhykkeisiin liittyviä piirteitä. Oppilas tunnistaa luonnonmaisemia Suomessa tai Euroopassa sekä muualla maapallolla.	Oppilas osaa selittää esimerkkien avulla Maan planetaarisuuden, vuorokauden- ja vuodenaikojen vaihtelun sekä hahmottaa maapallon kehät ja vyöhykkeisyyden. Oppilas osaa tunnistaa ja kuvailla luonnonmaisemia Suomessa tai Euroopassa sekä muualla maapallolla sekä osaa tuoda esille joitakin niiden syntyyn vaikuttaneita tekijöitä.	Oppilas ymmärtää ja osaa kuvata Maan planetaarisuuden vaikutuksia sekä ymmärtää maapallon kehien ja vyöhykkeisyyden merkityksen. Oppilas tunnistaa ja kuvaa luonnonmaisemia Suomessa tai Euroopassa sekä muualla maapallolla sekä osaa tuoda esille niiden syntyyn vaikuttaneita tekijöitä.
T3 Oppilas tutkii ihmismaantieteellisiä ilmiöitä ja kulttuurimaisemia sekä ymmärtää erilaisia kulttuureita, elinkeinoja ja ihmisten elämää Suomessa ja maapallon eri alueilla.	Oppilas tunnistaa joitakin ihmisten elämän ja kulttuurien piirteitä ja kulttuurimaisemia Suomessa tai Euroopassa sekä muualla maailmassa.	Oppilas tunnistaa ihmisten elämän ja kulttuurien piirteitä ja kulttuurimaisemia Suomessa tai Euroopassa sekä muualla maailmassa.	Oppilas osaa kuvata ihmisten elämän ja kulttuurien piirteiden sekä kulttuurimaisemien vaihtelua Suomessa tai Euroopassa sekä muualla maailmassa.	Oppilas osaa kuvata ihmisten elämän ja kulttuurien piirteiden vaihtelua Suomessa tai Euroopassa sekä muualla maailmassa. Oppilas osaa pohtia kulttuurimaisemien syntyyn vaikuttaneita tekijöitä.

<p>T4 Oppilas pohtii ihmisen ja luonnonympäristön välistä vuorovaikutusta sekä ymmärtää luonnonvarojen kestävän käytön merkityksen.</p>	<p>Oppilas tunnistaa joitakin luonnonympäristön vaikutuksia ihmisten toimintaan ja osaa antaa esimerkin ihmisen vaikutuksesta luonnonympäristöön.</p>	<p>Oppilas tunnistaa ja ymmärtää joitakin luonnonympäristön vaikutuksia ihmisten toimintaan ja osaa antaa esimerkkejä ihmisen vaikutuksesta luonnonympäristöön. Oppilas osaa kertoa, mitä tarkoitetaan luonnonvarojen rajallisuudella.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata, miten luonnonympäristö vaikuttaa ihmisten elämään ja elinkeinoihin sekä millaisia vaikutuksia ihmisen toiminnalla on luonnonympäristön tilaan Suomessa tai Euroopassa ja eri puolilla maapalloa. Oppilas osaa kertoa, miksi luonnonvarojen kestävä käyttö on tärkeää.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata, miten luonnonympäristö vaikuttaa ihmisten elämään ja elinkeinoihin sekä osaa antaa alueellisia esimerkkejä siitä, millaisia vaikutuksia ihmisen toiminnalla on ympäristön tilaan Suomessa tai Euroopassa ja maapallon eri alueilla. Oppilas osaa arvioida luonnonvarojen riittävyyttä ja kestävän käytön merkitystä.</p>
<p>MAANTIETEELLISET TAIDOT</p>				
<p>T5 Oppilas kehittää maantieteellistä ajattelutaitoaan sekä kykyään esittää maantieteellisiä kysymyksiä.</p>	<p>Oppilas tietää, että maantiedossa tutkitaan alueita ja tunnistaa kartoilta joitakin aluetasoja. Oppilas osaa pohtia vastauksia yksinkertaisiin maantieteellisiin kysymyksiin.</p>	<p>Oppilas tietää, että maantiedossa tutkitaan alueita ja tunnistaa kartoilta joitakin aluetasoja. Oppilas osaa esittää joitakin maantieteellisiä kysymyksiä sekä pohtia niihin vastauksia.</p>	<p>Oppilas osaa selittää että maantiedossa tutkitaan alueita ja alueiden välisiä eroja. Oppilas hahmottaa kartoilta eri aluetasot: oma lähiympäristö, kunta, Suomi, Eurooppa ja koko maailma. Oppilas osaa esittää maantieteellisiä kysymyksiä ja pohtia vastauksia niihin.</p>	<p>Oppilas osaa tulkita alueita ja niiden välisiä eroja sekä hahmottaa kartoilta eri aluetasot: oma lähiympäristö, kunta, Suomi, Eurooppa ja koko maailma. Oppilas osaa esittää maantieteellisiä kysymyksiä ja pohtia perusteltuja vastauksia niihin.</p>
<p>T6 Oppilas syventää tilatajuaan sekä ymmärrystään symboleista, mittasuhteista, suunnista ja etäisyyksistä.</p>	<p>Oppilas osaa ohjatusti käyttää janamittakaavaa ja löytää kohteita kartalta.</p>	<p>Oppilas osaa mitata janamittakaavan avulla etäisyyksiä kartalla, liikkua oikeaan suuntaan ja löytää kohteita kartan avulla.</p>	<p>Oppilas osaa mitata sekä jana- että suhdelukumittakaavan avulla etäisyyksiä kartalla, suunnata kartan todellisuuden mukaisesti ja liikkua kartan avulla.</p>	<p>Oppilas osaa mitata etäisyyksiä kartalla eri mittakaavoilla, liikkua kartan avulla sekä kuvata matkan kulkua ja reitin ympäristöä maantieteellisin käsittein.</p>
<p>T7 Oppilas harjaantuu arkielämän geomeidiataidoissa sekä</p>	<p>Oppilas osaa joitakin perusasioita geomedian käytöstä. Oppilas ymmärtää karttojen merkityksen</p>	<p>Oppilas osaa joitakin perusasioita geomedian</p>	<p>Oppilas osaa käyttää kuvia, karttoja, karttapalveluja sekä muuta geomeediaa maantiedon sisältöjen</p>	<p>Oppilas osaa käyttää kuvia, karttoja, karttapalveluja sekä muuta geomeediaa maantiedon sisältöjen opiskelussa ja</p>

<p>lukee, tulkitsee ja laatii karttoja ja muita malleja maantieteellisistä ilmiöistä.</p>	<p>maantiedon sisältöjen opiskelussa ja osaa ohjatusti laatia yksinkertaisia karttoja.</p>	<p>käytöstä ja sekä ymmärtää karttojen merkityksen maantiedon sisältöjen opiskelussa. Oppilas osaa ohjatusti laatia yksinkertaisia karttoja, diagrammeja sekä muita maantieteellisiä malleja.</p>	<p>opiskelussa sekä arkielämässä. Oppilas osaa laatia yksinkertaisia karttoja, diagrammeja sekä muita maantieteellisiä malleja.</p>	<p>arki-elämässä sekä osaa arvioida geomedian välittämää tietoa. Oppilas osaa laatia karttoja ja diagrammeja sekä muita maantieteellisiä malleja.</p>
<p>T8 Oppilas kehittää maantieteellisiä tutkimustaitojaan.</p>	<p>Oppilas osaa ohjatusti toteuttaa yksinkertaisen maantieteellisen tutkimuksen. Oppilas osaa havainnollistaa yksittäisiä maantieteellisiä tutkimustuloksia.</p>	<p>Oppilas osaa ohjatusti toteuttaa pienimuotoisen maantieteellisen tutkimuksen. Oppilas osaa havainnollistaa tutkimustuloksia ja kertoa suullisesti keskeisistä tuloksista.</p>	<p>Oppilas osaa toteuttaa pienimuotoisen maantieteellisen tutkimuksen. Oppilas osaa havainnollistaa tutkimustuloksia geomedian avulla sekä esittää tutkimustulokset suullisesti.</p>	<p>Oppilas osaa suunnitella ja toteuttaa maantieteellisen tutkimuksen. Oppilas osaa monipuolisesti havainnollistaa tutkimustuloksia geomedian avulla sekä esittää tutkimustulokset suullisesti.</p>
<p>T9 Oppilas havainnoi ympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia sekä seuraa ajankohtaisia tapahtumia omissa lähiympäristössään ja Suomessa tai koko maailmassa.</p>	<p>Oppilas osaa antaa yksittäisiä esimerkkejä joistakin lähiympäristössä, Suomessa tai muualla maailmassa tapahtuvista ympäristön muutoksista.</p>	<p>Oppilas osaa antaa esimerkkejä joistakin lähiympäristössä, Suomessa tai muualla maailmassa tapahtuvista ympäristön muutoksista. Oppilas seuraa maantieteellisiin ilmiöihin liittyvää uutisointia.</p>	<p>Oppilas osaa havainnoida lähiympäristön muutoksia, osaa antaa esimerkkejä Suomessa tai muualla maailmassa tapahtuvista ympäristön muutoksista ja osaa nimetä keskeisiä muutoksia aiheuttavia tekijöitä. Oppilas osaa tuoda esille maantieteellisiin ilmiöihin liittyvää ajankohtaista uutisointia ja osaa selittää tapahtumien taustoja.</p>	<p>Oppilas osaa havainnoida lähiympäristössä, Suomessa tai muualla maailmassa tapahtuvia ympäristön muutoksia sekä pohtia niitä aiheuttavia tekijöitä. Oppilas seuraa maantieteellisiin ilmiöihin liittyvää ajankohtaista uutisointia ja osaa selittää tapahtumien taustoja.</p>
<p>T10 Oppilas syventää vuorovaikutus- ja ryhmätaitojaan sekä argumentoi ja esittää maantieteellistä tietoa.</p>	<p>Oppilas osaa ohjatusti toimia ryhmän jäsenenä. Oppilas kuuntelee erilaisia näkemyksiä maantieteellisistä asioista.</p>	<p>Oppilas osaa toimia ryhmän jäsenenä. Oppilas esittää mielipiteitä joistakin maantieteellisistä asioista sekä kuuntelee erilaisia näkemyksiä.</p>	<p>Oppilas osaa toimia ryhmän jäsenenä ja arvioida omaa toimintaansa ryhmässä. Oppilas osaa esittää mielipiteitä erilaisiin näkemyksiin.</p>	<p>Oppilas osaa toimia ryhmän jäsenenä ja arvioida omaa toimintaansa ryhmässä. Oppilas esittää mielipiteitä maantieteellisistä asioista sekä kuuntelee ja ymmärtää erilaisia näkemyksiä.</p>

<p>T11 Oppilas vaalii luontoa, rakennettua ympäristöä ja niiden monimuotoisuutta sekä vahvistaa osallistumisen ja vaikuttamisen taitojaan.</p>	<p>Oppilas tietää, että lähiympäristöön voi itse vaikuttaa. Oppilas tunnistaa yksittäisiä esimerkkejä globaalin vastuun merkityksestä.</p>	<p>Oppilas osallistuu ohjatusti lähiympäristön vaikuttamisprojektiin. Oppilas tietää globaalin vastuun merkityksen.</p>	<p>Oppilas toimii projektissa, jossa yhdessä muiden kanssa vaikutetaan lähiympäristön viihtyisyyden parantamiseen tai ympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseen. Oppilas osaa kuvata globaalin vastuun merkitystä.</p>	<p>Oppilas osallistuu lähiympäristön viihtyisyyden parantamiseen tai ympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseen pyrkivän vaikuttamisprojektin toteuttamiseen. Oppilas osaa perustella globaalin vastuun merkityksen.</p>
<p>MAANTIETEELLISET ASENNE- JA ARVOTAVOITTEET</p>				
<p>T12 Oppilas kasvaa aktiiviseksi, vastuullisesti toimivaksi ja kestävään elämäntapaan sitoutuneeksi kansalaiseksi.</p>	<p>Oppilas osaa antaa joitakin esimerkkejä siitä, miten koulussa ja koulun ulkopuolella toimitaan vastuullisesti. Oppilas tietää joitakin tapoja toimia kestäväen elämäntavan mukaisesti.</p>	<p>Oppilas osaa antaa esimerkkejä siitä, miten koulussa ja koulun ulkopuolella toimitaan vastuullisesti. Oppilas tunnistaa kestäväen kehityksen merkityksen ja tietää joitakin tapoja toimia kestäväen elämäntavan mukaisesti.</p>	<p>Oppilas osaa kertoa, miten toimitaan vastuullisesti koulussa ja koulun ulkopuolella. Oppilas osaa ottaa kantaa kestäväen kehityksen kysymyksiin ja osaa antaa esimerkkejä miten toimitaan kestäväen elämäntavan mukaisesti.</p>	<p>Oppilas ymmärtää ja osaa arvioida, miten toimitaan vastuullisesti koulussa ja koulun ulkopuolella sekä osaa ottaa kantaa kestäväen kehityksen kysymyksiin ja tietää monia tapoja toimia kestäväen elämäntavan mukaisesti.</p>
<p>T13 Oppilas arvostaa alueellista identiteettiään sekä luonnon, ihmistoiminnan ja kulttuurien moninaisuutta sekä kunnioittaa ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa.</p>	<p>Oppilas tunnistaa oman lähiympäristön merkityksen ja tietää, että kulttuurien välillä on eroja. Oppilas osaa mainita yksittäisiä esimerkkejä ihmisoikeuksista.</p>	<p>Oppilas tunnistaa oman alueellisen identiteettinsä sekä oman lähiympäristön merkityksen. Oppilas osaa kuvailla kulttuurien eroja ja tuntee joitakin ihmisoikeuksia.</p>	<p>Oppilas osaa luonnehtia omaan alueelliseen identiteettiinsä vaikuttavia tekijöitä sekä osaa kuvata lähiympäristön ja sen monimuotoisuuden merkitystä. Oppilas osaa kuvata kulttuurien ja ihmisten moninaisuuden merkitystä sekä osaa tarkastella yhteiskunnan ilmiöitä ihmisoikeuksien näkökulmasta.</p>	<p>Oppilas tunnistaa oman alueelliseen identiteettiinsä ja osaa kertoa siihen vaikuttavia tekijöitä. Oppilas osaa kuvailla oman lähiympäristön ja sen monimuotoisuuden merkitystä. Oppilas ymmärtää ja osaa kuvata kulttuurien moninaisuuden merkitystä sekä paikallisella että globaalilla tasolla sekä osaa tarkastella yhteiskunnan ilmiöitä ihmisoikeuksien näkökulmasta.</p>